

نظام خانواده در اسلام

و تمدن های دیگر

حضرت آیت الله العظمی سید محمد حسینی شیرازی رحمته الله

ترجمه

دکتر محمد حسن معصومی

مؤسسه انتشاراتی امام عصر (عج)

نظام خانواده در اسلام و تمدن‌های دیگر

آیت الله العظمی سید محمد حسینی شیرازی (ره)

مترجم / دکتر محمد حسن معصومی

ناشر / موسسه انتشاراتی امام عصر (عج)

ویراستار / محمد ملکی

شمارگان / سه هزار نسخه

چاپ اول / ۱۳۸۴

چاپخانه / مهر

قیمت / ۹۵۰ تومان

شابک: X - ۶۸ - ۷۴۴۷ - ۹۶۴ - X - 68 - 7447 - 694 ISBN:

حق چاپ محفوظ

فهرست مطالب

سخن مؤلف	۹
----------------	---

فصل اول

ازدواج در جهان هستی، تمدن‌ها و ادیان	۱۳
الف) ازدواج در جهان هستی	۱۵
- زوجیت در نظام آفرینش	۱۷
- زوجیت در گیاهان	۱۸
- ازدواج در حیوانات	۱۸
ب) ازدواج در تمدن‌ها	۱۹
۱. تمدن بین‌النهرین	۲۰
۲. تمدن مصر باستان	۲۱
۳. تمدن‌های اروپایی	۲۲
۴. تمدن‌های قاره آمریکا	۲۳
۵. تمدن ژاپن باستان	۲۴
۶. اعراب جاهلی	۲۴
ج) ازدواج در ادیان آسمانی و مکاتب بشری	۲۶

۲۶	۱. آیین یهود.....
۲۷	۲. آیین مسیحیت.....
۲۸	۳. آیین زردشت.....
۲۹	۴. آیین بودا.....
۳۰	۵. آیین کنفوسیوس.....
۳۰	۶. مادی گرایان.....
۳۲	* نتیجه گیری.....

فصل دوم

۳۳	ندای فطرت.....
۳۵	- ضرورت ازدواج.....
۳۸	- ازدواج در ابتدای جوانی.....
۳۹	- مهریه کم.....
۴۲	- مشکل مسکن.....
۴۳	- سبکباری و بی آلاشی.....

فصل سوم

۴۷	ازدواج: شرایط و موانع.....
۴۹	الف: شرایط.....
۴۹	۱. دین و اخلاق.....
۵۱	۲. قدرت بر تأمین نفقه.....
۵۳	۳. کفو بودن.....
۵۵	۴. رضایت طرفین.....

۵۶	۵. حقوق زن و مرد
۵۸	ب: موانع
۵۸	۱. شرایط اضافی
۵۹	۲. سنت های غلط

فصل چهارم

۶۳	اسلام و بهداشت نسل
۶۵	- ثمره ازدواج
۶۷	- بهداشت جنسی
۶۸	- شیر مادر
۶۹	- مسئولیت تربیتی پدر و مادر
۷۱	- صله رحم و آثار آن
۷۴	- اخلاق چند همسری

فصل پنجم

۷۷	آفت ها و عوامل همیاری و همبستگی در خانواده
۷۹	- اخلاق
۸۱	- اجبار به انجام کار
۸۱	- اسراف
۸۳	- نقش خانواده در بهبود وضعیت اقتصادی

فصل ششم

۸۵	مشکلات خانواده ها و جامعه
۸۷	- وضعیت طلاق در گذشته و حال

- عوامل افزایش آمار طلاق و راه‌های پیشگیری از آن ۸۹
- چند همسری و بحران ساختگی ۹۳
- بحران مجرد ماندن دوشیزگان ۹۸
- کنترل جمعیت ۱۰۰

فصل هفتم

- بنیادها و نقش آنها در جامعه اسلامی ۱۱۵
- چه کسی مسئول است ۱۱۷
- بنیادهای ازدواج ۱۲۰
- نقش بنیادها در کشورهای دمکراتیک ۱۲۴
- فراهم آوردن تسهیلات و ایجاد دگرگونی ۱۲۶
- بیت المال ۱۳۲
- ✽ خاتمه ۱۳۴
- دریغا ۱۴۰

سخن مؤلف

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

الحمد لله رب العالمين و الصلوة و السلام على محمد و آله الطيبين
الطاهرين و آئنته على أغدائهم أجمعين.

این نوشته با هدف ارایه رهنمودی، درباره خانواده به عنوان مهم‌ترین
واحد اجتماعی در زندگی بشر تدوین یافته است.
این جانب که شخصاً از نیم قرن پیش تا کنون، با مسائل ریز و درشت
خانواده و چگونگی اداره آن آشنا بوده‌ام، باید بگویم: که آنچه امروز در
نظام خانواده شاهد آن هستیم به هیچ وجه با گذشته همخوانی ندارد و دلیل
اصلی این گسست، پیروی کورکورانه مسلمانان - خصوصاً حکومتها - از

غرب بوده است که حاصلی جز از دست دادن دنیا و آخرت نداشته است، چنانچه قرآن کریم می‌فرماید:

«خَسِرَ الدُّنْيَا وَالْآخِرَةَ ذَٰلِكَ هُوَ الْخُسْرَانُ

الْمُبِينُ»^۱ چنین کسی در دنیا و آخرت زیان

کارات، و این زیانش بر همه آشکار خواهد بود.

در مرحله‌ای از تاریخ بسیاری از مسلمانان به‌ویژه دولت‌های آنان به غرب روی آوردند و قوانین آن را بدون هیچ‌گونه چون و چرا پذیرفتند، به این گمان که با این کار از ظلم و ستم حکومت‌های عثمانی و قاجار رهایی خواهند یافت، اما پس از فروپاشی این دو نظام، دریافتند که از چاله به چاه افتاده‌اند و همان چوپان، گرگشان بوده است.

مسلمانان حالی آن کلاغی را پیدا کردند که به تقلید از کبک راه رفتن خود را هم فراموش کرد. البته شکی نیست که مسلمانان زیر سلطه این دولت‌ها نه دنیایی داشتند نه دین درستی؛ اما آن‌گاه که زیر پرچم غرب و شرق درآمدند دین و دنیای خود را از دست دادند، و خدا می‌داند تا چه مدّت باید از قوانین الهی دور باشیم و بار ظلم و ستم را تحمل کنیم تا بار

دیگر مسلمانان از رحمت دولت اسلام واقعی بهره‌مند شوند.

و اینک باید بکوشند که خود را از این چاه نجات داده و چاقوی چوپان غرب را از حنجره خود دور سازند؛ و البته این جز با بیداری و آگاهی مسلمانان و شناخت کامل آنان از قوانین و مقررات اسلام، و تحقق امت واحده اسلامی، ممکن نخواهد شد. اُمّتی که بدون مرزهای جغرافیایی در راه رسیدن به وحدت و برادری، و آزادی‌های اسلامی گام بردارد؛ بطوری که با هر مسلمانی در سرزمین‌های اسلامی به گونه‌ای رفتار شود که احساس کند در میهن خود زندگی می‌کند و آزادی به این معنا وقتی حاصل می‌شود که مسلمانان در سازمان‌ها، احزاب و جمعیت‌ها گِرد هم آمده و انسجام پیدا کنند و همگی دست به تلاشی مشترک برای رسیدن به مقصود بزنند. تنها در این صورت است که خدای متعال لطف خود را شامل حال مسلمانان خواهد کرد، و آنان را از غلتیدن در پرتگاه نابودی نجات خواهد داد، و از این مخمصه‌ای که دچار آن شده‌اند که در طول ۱۴ قرن، هرگز اینگونه گرفتار نبوده‌اند، رهایی خواهد بخشید. و این جز، با همت والای آنان میسر نخواهد شد. تحقق این تحول و دگرگونی، به تلاشی پی‌گیر و صبری فراوان نیاز دارد.

و البته در کنار آن، پیوسته دست نیاز به درگاه احدیت بالا می‌بریم و از او

می‌خواهیم سرافرازی، استقلال و سریلندی را، بار دیگر به مسلمانان
برگرداند.

و هو الموفق المستعان

شهر مقدس قم

محمد شیرازی

۸ جمادی الاخر ۱۴۱۵ هجری قمری